

СТАН ПОПУЛЯЦІЇ АМФІБІЙ М. ЧЕРНІГОВА ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ

Земноводні є важливою ланкою в ланцюгах харчування вологих районів, суші та водних біоценозів. Видовий склад земноводних залежить від типу лісової екосистеми і формується під впливом ступеня зволоження ґрунту, наявності поблизу водної екосистеми, визначається механічним складом ґрунту [3, с. 15].

В останні десятиліття втручання людини в біосферні процеси досягло рівня впливу геологічних та інших природних чинників [2, с. 47].

Упродовж останніх десятиліть на Чернігівщині практично не проводилися дослідження динаміки чисельності амфібій та стану їх популяцій, що зумовлює актуальність даної теми.

Метою даної роботи є аналіз видового складу та чисельності амфібій м. Чернігова та його околиць. Щоб досягти поставленої мети було визначено такі завдання: дослідити зміни екосистем унаслідок змін клімату та під дією антропогенного фактору; з'ясувати видовий склад та локалітети хвостатих і безхвостих амфібій; вивчити кількісний склад видів амфібій околиць м. Чернігова; зробити порівняльний аналіз стану популяцій амфібій за останні десятиліття. Об'єкт дослідження - популяції амфібій. Предмет дослідження - стан популяцій хвостатих і безхвостих амфібій околиць м. Чернігова.

Швидка урбанізація, трансформація навколишнього середовища, пов'язана із зміною власності на землю, зміни клімату - все це призводить до структурних змін екосистем та коливання чисельності низки видів земноводних, які є індикаторами екологічного стану довкілля, в тому числі і в межах Чернігова [1, с. 178].

Аналіз даних, отриманих під час дослідження, дасть змогу визначити стан популяції амфібій м. Чернігова та вплив на них трансформацій екосистем.

Список використаних джерел

1. Сучасний стан орніто- та батрахокомплексів басейну верхнього Дністра / І. Горбань, Й. Царик, А. Бокотей та ін. *Вісник Львівського університету*. Серія біологічна, 2002. Випуск 28. С. 177–187.
2. Корж О. П., Задорожня В. Ю., Мосейко В. В. Методологічні аспекти використання представників безхвостих амфібій у біоіндикаційних дослідженнях. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. № 3. С. 46–56.
3. Писанець Є. Земноводні України (посібник для визначення амфібій України та суміжних країн). Київ : Видавництво Раєвського, 2007. 192 с.

Велігоша Ю. В., Ткаченко О. В.

ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ВИДОВИЙ СКЛАД БЕЗХВОСТИХ АМФІБІЙ ТЕРИТОРІЇ ЛІСОПАРКУ КОРДІВКА

Глобальні зміни клімату створюють нову загрозу для популяцій земноводних, оскільки саме зміни температури, тиску суттєво впливають на ріст та розвиток земноводних. Підвищення температури може зменшити метаморфічний розмір деяких видів, тоді як у інших видів високі температури прискорюють ріст без зміни розміру тіла при під час перетворення.

Порівняно із ссавцями та птахами, амфібії більш вразливі до змін навколишнього середовища, оскільки вони є ектотермами із проникною шкірою, яйцями без шкаралупи та складним життєвим циклом, що у свою чергу впливає на їх життя як у водному, так і наземному середовищі [2, с. 118].

Температура діє як важливий регулюючий фактор середовища грає важливу роль у багатьох фізіологічних процесах земноводних, таких як швидкість поглинання кисню, частота серцевих скорочень, рух, водний баланс, травлення, швидкість розвитку, статеві та імунні процеси. Крім того, кілька репродуктивних функцій, таких як гаметогенез і швидкість росту личинок також залежать від температури [3, с. 179].